

RB 111-Seglare

Medlemsblad nr 24, januari 2007

ORDFÖRANDE HAR ORDET

GOTT NYTT JUBILEUMSÅR!

Föreningen RB111-Seglarna fyller 10 år. Efter att ha gnetat på i 9 år ska det 10:e året bli ett extra festligt år som märks och som man kommer ihåg.

Vi börjar med årsmötet den 24 mars på Sjömansskolan på Långholmen. Till mötet har vi lite bildspel och förstås prisutdelning till alla som har samlat Cup-poäng och kappseglat med framgång. Parallellt pågår Kryssarklubbens prylbyttardag i lokalen intill där man säkert kan fynda eller själv sälja något.

Vi kommer också att låta tillverka en RB111 jubileumsjacka i absolut bästa fleec kvalitet. Jackan blir unik med ett broderat RB111 segelmärke *med ditt båtnamn* under. Det blir en toppengrej som kommer vara till glädje i många år. 10 stycken är redan beställda. Jackan planeras för leverans vid årsmötet.

Under försommaren blir det med största sannolikhet någon form av enkel eskader med redan nu tre anmälda båtar. Idéen är att segla gemensamt mellan några kappseglingar och delta med så många båtar som vi kan få ihop besättning till. Tänk dig Ornö Runt med RB111 som entypsklass! Vill du inte kappsegla själv så är du ändå varmt välkommen i eskadern och vara med som besättning.

Nästa aktivitet, ca den 27 juli, är helt fantastisk. Tall Ship Race besöker Stockholm med 100 fartyg. Ostindiefararen Götheborg väntas komma liksom en annan 1700-tals replika, Peter den Store's Standard. Briggen Tre Kronor är på plats liksom Kryssarklubbens skolfartyg. Också vi med RB111-orna finns med i det officiella programmet. Vi har möjlighet att bjuda besättningsmedlemmar på de gästande utländska skeppen på en segeltur från preliminärt Skeppsbron ut mot någon fjärd och så tillbaka. Har du någon gång funderat på att

Innehåll

- Ordförande har ordet
 - GPS navigering, dator eller plotter. (repris)
 - RB111-Jacka
 - Kallelse till årsmöte
- Besök gärna vår hemsida för mer information.
<http://www.rb111.info/>

Föreningen är en rikstäckande allmännyttig ideell förening med ändamål:

- att främja intresset för och segling med RB 111,
- att utgöra en samlings- och kontaktpunkt för alla som är intresserade av RB 111,
- att höja intresset för sjön och segelsporten med idrottsligt och ideellt ansvar,
- samt att verka för ett gott kamrat- och sjömanskap.

semestersegla till Stockholm så har du nu livets chans att med din båt bli en del i Tall Ship Race arrangemanget och uppleva Stockholm när staden är som mest fantastisk.

Stockholm med alla dessa fartyg kommer att bli en oförglömligt vacker syn och RB111-Seglarna samlas på kvällen till någon slags jubileumsförtäring och för att gemensamt blicka ut över en festklädd stad.

Arbete med en jubileumsskrift, som samlar ihop RB111-ans historia ur olika aspekter i ord och bild, har just påbörjats.

På höstkanten har vi vårt klubbmästerskap, men detaljerna är ännu inte fastställda.

Visst blir det ett gott nytt jubileumsår! Beställ snarast ett par snygga fleecetröjor, delta i eskadern, anmäl dig som värdbåt vid Tall Ship evenemanget med jubileumskväll, och delta i klubbmästerskapet. Läs mer om allt detta i Medlemsbladet. Läs också kloka ord om navigation och förebyggande segelvård.

Jag önskar dig mycket seglingsnöje år 2007

Hans Holmqvist
Ordförande

På grund av mitt slarv kom inte hela GPS-artikeln med i förra numret av medlemsbladet därför tar vi om det hela igen. Hans Eriksson

GPS navigering, Dator eller Plotter

GPS assisterad navigation börjar bli alltmer vanligt i våra båtar.

En del nöjer sig med en enkel handhållen GPS mottagare där positionen då och då avläses och sedan överförs med passare till sjökortet. Man kan också i förväg ha skapat en rutt i GPS'en med hjälp av några waypoints som tagits ut genom plottning i sjökortet. GPS'en visar sedan styrinformation (kurs och kanske avstånd) till nästa waypoint. Ytterligare avancerad användning kan vara att i sin (hemma) dator med hjälp av ett navigationsprogram och kartdatabas skapa rutter som nedladdas till den handhållna GPS mottagaren.

I denna artikel tänker jag presentera de två olika systemen och diskutera för och nackdelar med att använda en dedikerad kartplotter eller en dator (ofta en laptop) med navigationsprogram och kartdata bas och en separat GPS mottagare.

Jag använder uttrycket kartdatabas för de elektroniska sjökort som man har köpt och laddat ner i en PC eller i kartplotter.

Kartplottrar med färgskärm

finns nu att köpa i ett prisområde från kanske 5000:- till 50 000:-

De är avsedda för fast montage i båten med anslutning till båtens 12 V system. De flesta kräver en extern antenn men det finns även varianter med inbyggd antenn och detta fungerar hyfsat i plastbåtar förutsatt att däck eller styrhyttstak inte är byggt i metall eller på annat sätt stoppar radiosignalerna från satelliterna. Till plottrarna måste man köpa kartor som passar till just det fabrikat av plotter som man har köpt. Kartorna brukar oftast levereras på någon form av instickskasset (minne). Dyrare plottrar kan laddas med kartor från CD via en PC dator.

Som omborddator

kan en äldre dator faktiskt duga, man behöver ingen högpresterande dator. Den bör ha en Pentium II processor eller bättre samt Windows 98 eller senare. Den bör ha en hårddisk med några GB ledigt utrymme och den bör ha en hyfsat ljusstark skärm. Sådana datorer bör man kunna hitta på begagnatmarknaden för ett par tusenlappar. Datorn kan drivas från båtens 12 V system med hjälp av en omvandlare från 12V till den systemspänning som datorn är konstruerad för (ofta i intervallet 14-19V) En sådan omvandlare finns att köpa på t.ex. Clas Olsson eller Kjell & Co för ca 600:- Strömförbrukningen blir ca 2-3 A.

Som GPS mottagare kan en enkel, gammal handhållen mottagare duga eller så köper man en antenn med inbyggd GPS mottagare och som ansluts till datorn via COM porten eller via en USB port. Fördelen med USB anslutning är att GPS mottagaren blir strömförsörjd genom USB kabeln. En sådan mottagare kostar 800-1700:-

Navigationsprogram

Till datorn måste man köpa ett navigationsprogram. Det finns ett flertal olika fabrikat på marknaden och de har ungefär samma prestanda. Det som skiljer är mest hanteringen, manövreringen av programmets funktioner där det kan skilja mycket i olika knapptryckningar. Man blir nog gärna kvar vid det program som man en gång har lärt sig att hantera.

Några bra program är Fugawi (<http://www.soltek.se/kartor/fugawi.htm>) Pris 1800:- och OxiExplorer (<http://www.oxiexplorer.se/>) som kostar ca 1300:- Ett mycket bra gratisprogram är Seaclear (<http://www.fbk.nu/seaclear.htm>).

Dessa program hanterar bl.a. kartor i rasterformat d.v.s. de är en bild av de vanliga tryckta sjökorten eller kartorna. Det andra vanliga kartformatet och som används i alla kartplottrar är vektoriserade kartor.

Själv föredrar jag rasterkartor eftersom jag då på datorskärmen får exakt samma utseende som papperskortet, det är mycket enklare och säkrare att hitta och jämföra bilden från skärmen och sjökortet. Rasterkartor kan köpas bl.a. från Solteknik (<http://www.soltek.se/ovr/ovrigt.htm>)

Pris för t.ex. hela Stockholms skärgård är ca 1700:-

För och nackdelar med de olika systemen.

Kartplottrar är enkla att installera och att komma igång med. De är konstruerade för den marina miljön. De kan enkelt installeras ute i sittbrunnen, nära rorsman.

På minussidan ligger att den plotter man har investerat i ganska snabbt blir omodern och kan upplevas gammal och jämförelsevis långsam jämfört med nya plottrar. Det tar lång tid att uppdatera skärmen vid förflyttningar och panoreringar. Skärmen är ofta liten (oftast mycket mindre än en PC laptop skärm). Kort sagt är datorkraften och prestanda ganska dåliga i en billigare plotter. Skall man ha en bättre prestanda och större skärm är man inne på plottrar i prisklassen över 10 000:-

Kartdatabaserna är oftast dyra och en del tillverkare har i sin iver att tjäna mer pengar begränsat användandet av den dyrt köpta kartan. Man kan t.ex. i Garmin plottrarna bara installera kartan en gång i sin nyköpta plotter och

en gång i en annan GPS mottagare, kanske en handhållen kartplotter. Sedan är den programlicensen förbrukad. Inte ens om plottern skulle haverera eller bli stulen så kan man använda den "förbrukade" kart CD'n utan man måste köpa en ny. Man kan inte använda kartan i en hem PC för planering och träning.

PC och separat GPS mottagare ger en mer flexibel lösning med möjlighet att enkelt och förhållandevis billigt uppgradera datorn till en modernare dator med kanske bättre och ljusstarkare skärm. En PC är dock i allmänhet alltid snabbare på skärmuppdateringen än plottrarna. Kartdatabasen kan enkelt flyttas över till den nya datorn, man kan använda samma kartdatabas i flera datorer, kanske i omborrdatorn och i hemmatorn om man vill planera sina färder hemma eller träna sig att använda programmet.

Navigationsprogrammen har en mycket högre funktionalitet än vad man kan hitta i plottrarna. Man kan t.ex. spara färdspår på hårddisken och återuppspela färden i hemmatorn. Man kan spara närmast obegränsade mängder av waypoints, rutter, färdspår mm. Det är jätte enkelt att ladda ner rutter och waypoints till en handhållen GPS som man kan ta med sig till en annan båt eller till skogspromenaden.

På minussidan med dator ligger kanske främst att skärmen inte är så ljusstark som hos plottrarna. Solljus kan försvåra avläsandet av skärmen. Datorn är inte konstruerad för användning i marin miljö, man måste se till att datorn står skyddat för vattenstänk och fukt. En dator med hårddisk är också känslig för stötar och vibrationer. I en segelbåt torde detta inte vara något större problem men i en snabbgående motorbåt så bör man ställa datorn på ett stötdämpande underlag. Strömförbrukningen (2-3A) är lite större än hos kartplottrar, man bör ha

god koll på sina batteriers kapacitet. En full dags segling kan ju förbruka $8 \times 3 = 24$ Amperetimmar som är ungefär hälften av vad man max bör urladda ett vanligt 75 Ah batteri med. Man skall alltså ha flera batterier i båten och helst en solcellspanel på ca 50W som ger 3 A vid stark solbelysning.

Några av ovanstående nackdelar försvinner om man väljer att investera i en "industridator" d.v.s. en liten datorenhet för tuffa miljöer och med stabilt plåthölje. Till denna kan man köpa en bildskärm med touchfunktion. Det finns sådana bildskärmar med hög ljusstyrka och för marina utomhusmiljöer.

Se t.ex. följande länkar:

<http://www.sdlsystem.se/shop/>

<http://www.hmtnordic.se/indexNav.htm>

Slutligen några ord om det nya fartygspositioneringsrapportssystemet (puuh) AIS. Sedan 2005 skall alla fartyg över 200 ton vara försedd med en AIS (Automatic Identification System) sändare. Denna rapporterar på en VHF kanal en mängd data om fartygets position, fart, kurs, namn, anropssignal, destination mm.

Man kan till vissa moderna plottrar och även till nyare versioner av navigationsprogrammen koppla en AIS mottagare. Då syns fartygen på sjökortet med symboler och om man klickar på en symbol så får man alla data för det fartyget.

Snart kommer även AIS sändare för fritidsbåtar (det finns redan några ute på marknaden) men myndigheterna har inte riktigt funderat färdigt på hur dessa sändare skall få användas. Man kan lätt förstå att det skulle kunna bli lite rörigt på en navigationsskärm när man passerar t.ex. Lindalssundet, Ö om Vaxholm på Midsommaraftonen. Mer om AIS kan hittas på bl.a. följande hemsida där man också i (nästan) realtid kan studera fartygstrafiken, på sin hemdator!

<http://www.goranpettersson.se/>

AIS Forum:

<http://www.erimax.com/easyforum/?u=5301>

Lars Ericson

RB111 –JACKA

Till 10-årsjubileet tar föreningen fram en unik fleecejacka med segelmärket RB111 broderat tillsammans med båtens namn på vänster bröst sida i stället för ett dyrt prestigemärke. Jackan är snyggt skuren, har tre yttre fickor, och har en härlig fast och vindtät kvalitet i två lager. När vi i vår familj jämför med de märkesjackor vi har hemma så platsar denna i topp. Eftersom vi köper till grossistpris kan klubben erbjuda jackan för 600 kr inklusive broderat klubbmärke (segelmärket) och båtnamn, t.ex. S41 POSEIDON. Förskotts betalning vid beställning och leverans vid årsmötet, eller att vi postar mot fraktkostnad.

Ingen av styrelsens medlemmar vill missa detta tillfälle och 10 jackor är redan beställda. Det här är ett tillfälle att få något både praktiskt, snyggt och unikt för alla tillfällen till en rimlig slant. Jag tror inte att det är många seglare som kan visa sig i en jacka på det här viset.

Dammodell färg off-white

Fakta:

Vindtät jacka i två lager laminerad fleece. Hel dragkedja, två framfickor, en bröstficka och två innerfickor. En välskuren modell med förböjda armar (och i damstorlek något insvängd modell) för en smidigare passform. Elastisk dragsko med stopper i nederkant. Material 100% polyester, vikt 300 gram, maskintvätt 40 C.

Du kan beställa i herr/dam och storlekar från Small till extraextralarge (S-XXL) i färgerna Svart och Off-white.

Detta innebär 20 olika alternativ som tillsammans med ditt unika båtnamn gör det hela till en procedur som kräver största noggrannhet.

Vi vill göra allt för att vara säkra på att du får rätt storlek. (Dammodellen kan t.ex. uppfattas var "liten" i storlekarna eftersom den är figursydd) Vi kommer därför att föfoga över några provexemplar så att du prova praktiskt. Du kan åka till TRÖJHUSET på Ulvsundavägen 176 a vid Bromma flygplats för att prova. Om detta inte går så kan vi posta dig ett par provjackor så att du kan bestämma rätt storlek. För att detta ska fungera behövs dock att du svarar omedelbart. Och det blir ju också en portokostnad för att skicka jackor fram och tillbaka.

OBS! Senaste beställningsdag är torsdag den 1 mars! Men hör av dig snarast så hjälper du till att förenkla. . Kontakta Hans Holmqvist, tfn 085 603 58 11 för att höra mer om praktiska detaljer.

JUBILEUMSBONUS

För att brodera segelmärket behövs en s.k. brodrymall som är ett specialtillverkat dataprogram. Vi räknar med att detta kostar 1 500 kr som täcks vid en beställning på 20 jackor. Annars har styrelsens ledamöter åtagit sig att sponsra ett underskott. Det roliga med brodrymallen är att du nu ur ett stort sortiment av kläder mm kan beställa dina specialbroderade grejor med RB111-märket och ditt båtnamn/eget namn. Det kostar kanske 150 kr per brodyr – men visst är det lockande för en RB111-fan att något så exklusivt är möjligt. Hör av dig till Hans Holmqvist för mer information.

KALLELSE TILL RB111-SEGLARNAS ÅRSMÖTE

lördag den 24 mars, 2007 kl. 14.00- cirka 16.00

Årsmötets formella del startar kl. 15.00 för att ge tillfälle att mingla och gå på SXK:s prylnemarknad i lokalen bredvid.

Sjömansskolan, Mälarvarvsbacken 2-4, Långholmen, Stockholm
(Se bif. karta längst ner på sidan)

Vi räknar att mötet tar ca: en timme. Vid mötet bjuder klubben på enkel smörgås med dryck. Det finns parkeringar inom gångavstånd. Förhandsanmälan om deltagande görs till klubbens sekreterare Hans Eriksson, telefon: 08-532 516 46 eller 070-324 16 46 eller mail: erik.eriksson@telia.com senast onsdag den 15 mars.

Övriga programpunkter: Bildspel sommarens seglingar & Prisutdelning Cup och KM

FÖRSLAG TILL DAGORDNING ENLIGT STADGAR

1. Öppnande av mötet
2. Fastställande av röstlängd
3. Fråga om mötet utlysts på rätt sätt
4. Fastställande av föredragningslista
5. Val av mötesordförande och meddelande om styrelsens val av mötessekreterare
6. Val av protokolljusterare tillika rösträknare
7. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse
8. Revisionsberättelsen
9. Fråga om ansvarsfrihet
10. Behandling av styrelsens förslag, årets verksamhet, förslag till sommarens aktiviteter mm.
11. Behandling av motioner
12. Fastställande av budget och medlemsavgifter
13. Val av styrelse och suppleanter. Omval på två år av ordförande och ledamot. Förslag Hans Holmqvist ordförande, Lars Ericson sekreterare.
14. Val av revisor och suppleant. Omval på ett år. Förslag revisor ?, suppleant Bengt Åhlander.
15. Val av valberedning. Bertil Schörling har varit valberedning.
16. Övriga frågor

